

Osavuositarkastus 1-9/2022

Kaupunginhallitus 24.10.2022 § 413
802/02.02.02/2022

Valmistelija: Talousjohtaja Anne Takala
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

RAPORTOINTI VALTUUSTOLLE

Hallintosäännön mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukauden välein. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille hallintosäännön talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Toimielimet raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle neljännesvuosittain: ensimmäinen raportointikausi kattaa kuukaudet 1–3 (taloudelliset tavoitteet), toinen 1–6 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet), kolmas 1–9 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja neljäs 1–12 (tp). Raportit toimitetaan palvelualueittain.

Palvelukeskukset ovat tehneet valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla (palvelualue) raportit toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ajalta 1-9/2022. Raportit on tulostettu valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla.

Toteutumisvertailun alussa on kaupungin ja liikelaitosten yhdistetty tuloslaskelma sekä kaupungin tuloslaskelma. Liikelaitosten tuloslaskelmat ovat vertailun lopussa.

Tasaisen käytön mukainen yhdeksän kuukauden tuottojen ja kulujen käyttöaste ja toimintakate on 75 % budjetoidusta. Henkilöstökulujen toteutumisaste saisi olla tätä korkeampi, koska keskimäärin 0,6 kuukauden palkkaa vastaava lomarahaa on maksettu kesäkuun lopussa. Tuotot kertyvät osin jälkipainotteisesti ja loppuvuoden menot ovat alkuvuotta isommat, koska esimerkiksi osa palvelujen laskutuksista ei toteudu reaaliaikaisesti.

YLEISTÄ

Maailmantalous elpyi koronaviruspandemian varjossa nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta. Maailmantalous kasvoi 6 % vuonna 2021 ja vielä alkuvuonna 2022 tämän vuoden kasvun arvioitiin olevan lähes 5 %. Näkymät ovat keväästä alkaen synkentyneet ja vuosille 2023-2024 odotetaan vain 2,5 prosentin kasvua.

Suomen BKT kasvoi yli 3,5 % vuonna 2021 ja kasvun odotettiin jatkuvan vuonna 2022. Ukrainan sota, energian hinnan nopea nousu ja korkojen nousu ovat kuitenkin heikentäneet odotuksia, ja kasvu on hiipunut. Vuodelle 2022 ennustetaan runsaan 1,5 prosentin

talouskasvua, mutta vuonna 2023 talous kasvaa vain 0,5 prosenttia, ja se voi painua jopa taantumaan. Talouden ongelmista huolimatta Suomen työttömyysaste laskee tänä vuonna 6,6 %:iin ja sen odotetaan pysyvän kuluvaan vuoteen tasolla ensi vuonna. Kiihtyvä inflaatio syö kuitenkin kansalaisten ostovoimaa. Hintojen arvioidaan nousevan 6 % vuonna 2022. Nousu olisi muuta Eurooppaa maltillisempaa, sillä useimmissa maissa hintojen nousu on tällä hetkellä 8-9 % ja vuotuinenkin inflaatio 7-8 %. Ensi vuonna hintojen nousuvauhti hidastuu.

Vaikka Uudenkaupungin työllisyystilanne on hyvä, kaupungin asukasmäärä on kääntynyt laskuun vuonna 2022. Elokuun lopussa kaupungin asukasluku oli 15241, 222 vähemmän kuin vuoden 2021 lopussa. Muuttoliike oli 143 henkeä negatiivinen ja kuolleisuus ylitti syntyvyyden 85 hengellä. Syntyneitä oli 66 ja kuolleita 151.

Kaupungin työllisyystilanne heikkeni autotehtaan irtisanomisten ja lomautusten takia. Se oli vuosiin ensimmäistä kertaa koko maata heikompi. Uudenkaupungin työttömyysaste oli elokuussa 11,4 % ja Varsinais-Suomen 8,9 %. Koko maan työttömyysaste oli hieman Varsinais-Suomea korkeampi, 9,1 %.

Kuluttajahinnat ovat nousseet nopeasti kaikkialla tarjontaan liittyvien pullonkaulojen ja kysyntään liittyvien tekijöiden mutta erityisesti Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten pakotteiden takia. Viime aikoina hintoja on nostanut erityisesti kallistunut energia. Hintojen nousua pidettiin pitkään väliaikaisena ilmiönä, mutta arvio on osoittautunut liian optimistiseksi. Keskuspankit ovat sen takia keväästä alkaen kiristäneet korkopolitiikkaansa ja korkojen nousun odotetaan edelleen jatkuvan.

Euroalue on tällä hetkellä raskaasti velkaantunut, ja talouskasvun hyytyminen, korkojen nousu ja maailman taloustilanteen yleinen epävarmuus ovat heikentämässä lähivuosien talouden kehitysnäkymiä.

Uudenkaupungin kaupunki laski helmikuussa 2022 liikkeeseen Wintterin uimahallin ja monitoimihallin rahoittamiseen tarkoitetun 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan. Laina saatiin edullisin ehdoin, koska korot eivät vielä tuolloin olleet lähteneet nousuun. Liikelaitokset eivät ole ottaneet uutta pitkäaikaista luottoa vuonna 2022. Koska Wintterin maksupostit ajoittuvat usealla vuodella ja kaupungin kassaa ei kannattanut paisuttaa, joukkovelkakirjalainalla korvattiin tässä vaiheessa lyhytaikaiset korkotodistusluotot.

Korona on edelleen vaikuttanut jonkin verran kaupungin toimintaan - erityisesti sosiaali- ja terveystalouteen. Sen lisäksi valtio ja kunnat saivat maaliskuussa 2022 uuden haasteen: Ukrainasta paenneet henkilöt. Miljoonat ukrainalaiset joutuivat sodan takia lähtemään maastaan muualle Eurooppaan. Suurin osa lähtijöistä on ollut naisia ja lapsia. Suomessa tilapäisen suojelun perusteella on annettu oleskelulupa noin 38 000:lle Ukrainasta paenneelle. Vuoden loppuun

mennessä määrän arvioidaan olevan noin 48 000. Sosiaalipalvelut ja varhaiskasvatus sekä opetustoimi ovat järjestäneet tulijoille asuntoja, monenlaista toimintaa, opastusta ja neuvontaa, sekä lapsille varhaiskasvatusta ja opetusta. MediVida Oy on syyskuussa avannut Uuteenkaupunkiin Ukrainan turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksen.

Poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta voidaan todeta, että kaupungin vuodelle 2022 asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet kohtuullisesti tammi-syyskuussa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotilitykset ovat nousseet tammi-syyskuussa 3,9 prosenttia, 1 708 000 euroa edellisvuodesta.

Yhteisöveron kuntaosuutta korotettiin koronan aiheuttamien veromenetysten takia 10 %-yksiköllä vuosina 2020-2021. Korotus poistui vuoden 2022 alussa, mutta viime vuodelta tilitetyt erät kasvattavat tämän vuoden tuottoa. Viimeisimmän verotuloennusteen mukaan kaupungin kokonaisverotulot olisivat yhteensä 70,5 miljoonaa euroa – kasvua edellisvuodesta 2,6 miljoonaa euroa ja muutetusta talousarviosta 0,5 miljoonaa euroa. Arvio perustuu syksyllä julkaistuun valtakunnalliseen ja kuntakohtaiseen veroennusteeseen sekä vuoden 2021 verotustietoihin.

Kaupungin valtionosuudet ovat 30,8 miljoonaa euroa.

Verolaji 1 000 €	TP 2021	01-09/2021	01-09/2022	TAM 2022	Tot. arvio 2022	Muutos	
						01-09/2021- 01-09/2022	Muutos %
Kunnan tulovero	55 777	44 393	45 037	58 000	58 000	645	1,5 %
Kiinteistövero	5 293	4 012	4 299	5 243	5 500	287	7,2 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 783	5 132	5 907	6 726	7 000	776	15,1 %
Yhteensä	67 853	53 536	55 244	69 969	70 500	1 708	3,2 %

Sosiaali- ja terveydenhuollon covid-kustannuksiin myönnettävät avustukset kirjataan käyttötalouden avustukset -kohtaan ei valtionosuuksiin. Avustuksen jakoperusteet on nyt vahvistetu, ja avustusten haku vuodelle 2022 on käynnissä. Korvausten määrä ei ole vielä tiedossa (suoritteiden määrätiedot puuttuvat), mutta tuki lienee 600 000-800 000 euroa.

Ukrainalaisten asumiseen, opetukseen ja varhaiskasvatukseen saatavat korvaukset kirjataan nekin käyttötalouteen. Korvausten määrää ja maksuaikataulua on edelleen vaikea arvioida. Esimerkiksi valmistavan opetuksen ryhmissä on keväällä ollut 52 oppilasta ja tällä hetkellä 30 oppilasta, korvaus 1 339,45 euroa/oppilas/läsnäolokuukausi (vuoden 2022 taso) ja korvaus maksetaan vasta vuosina 2023-2024.

Liikelaitokset

Liikelaitokset ovat saavuttamassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Käyttötalous / kaupunki

Kaupungin toimintakateen toteutumisaste on 75,5 %. Se on 1,4 prosenttiyksikköä isompi kuin vuonna 2021 (2021 / 74,1 %). Euromääräisesti toimintakate on kasvanut/heikentynyt 5,3 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ovat nousseet 2,6 miljoonaa euroa ja menot 7,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat nousseet 1,7 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 6,5 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostoja on kasvattanut ja avustusten määrää pienentänyt muun muassa se, että kaupunki joutuu ostamaan asumispalvelut entistä useammalle ikäihmiselle, kun aikaisemmin ikäihmiset ostivat palvelut itse palvelusetelillä. Myös Kaarean ateriapalvelujen käyttö on ollut viime vuotta suurempaa. ICT-kustannukset ovat kasvaneet viime vuoteen verrattuna.

Palvelukeskus	2021	2022
Hallinto- ja elinvoimapalvelut		
Toimintatuotot	77,5 %	69,5 %
Toimintakulut	72,2 %	79,7 %
Toimintakate	65,8 %	93,5 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut		
Toimintatuotot	66,4 %	73,2 %
Toimintakulut	60,4 %	71,4 %
Toimintakate	167,7 %	163,2 %
Kasvun ja oppimisen palvelut		
Toimintatuotot	110,2 %	125,0 %
Toimintakulut	72,1 %	73,7 %
Toimintakate	69,1 %	70,1 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut		
Toimintatuotot	51,2 %	66,0 %
Toimintakulut	70,0 %	73,2 %
Toimintakate	72,6 %	74,3 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut		
Toimintatuotot	64,4 %	71,6 %
Toimintakulut	76,3 %	76,7 %
Toimintakate	80,1 %	78,1 %
Käyttötalous yhteensä		
Toimintatuotot	68,9 %	74,8 %
Toimintakulut	72,4 %	75,3 %
Toimintakate	74,1 %	75,5 %

Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta sitovuustasolla on toteutumisraportin sivulla 16.

Käyttötalouden sitovuustason määrärahojen riittävyyttä on pyritty havainnoimaan liikennevaloilla. Vihreä väri kertoo, että talousarvio on toteutumassa talousarvion mukaisena tai alittumassa. Keltainen väri kertoo, että talousarvion käyttöaste on korkea tai korkeampi kuin edellisenä vuonna, mutta talousarvio näyttäisi toteutuvan talousarvion mukaisena. Taloutta on kuitenkin seurattava tarkasti. Monessa yksikössä menot kertyvät etupainotteisesti ja/tai tulot kertyvät loppuvuonna. Punainen väri osoittaa, että talousarvio on ylittymässä.

Liikennevalot ovat punaisella sosiaalipalveluissa, käyttöaste 75,5 %, elinkeino- ja työllisyyspalveluissa, käyttöaste 152,2 % ja tilatoimessa, käyttöaste 84,2 %. Elinkeino- ja työllisyyspalvelujen korkea käyttöaste johtuu siitä, että työllisyysmäärärahojen siirto sosiaalipalveluista tehdään vasta nyt.

Terveyspalvelujen tuloista puuttuvat koronakorvaukset.

Erikoissairaanhoidon määrärahojen käyttöaste on 79,5 %, mutta kuntaviuhkan mukaan kaupungin erikoissairaanhoidon käyttö oli tammi-syyskuussa 15,5 % tasaerälaskutusta ja 1,5 miljoonaa euroa viimevuotista pienempi. Jos palvelujen käyttö pysyy loppuvuoden samalla tasolla, erikoissairaanhoidon määräraha alittuu jopa 1,5- 2 miljoonalla eurolla, mutta palvelujen käyttö voi kasvaa sykyllä ja sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisesta voi aiheutua kunnille ylimääräinen lasku. Varovainen arvio on, että sen budjettialitus voisi olla miljoonan euron verran.

Sosiaalipalveluihin esitetään 670 000 euron lisämäärärahaa ja tilatoimeen energiakustannuksiin.

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Hallinto- ja elinvoimapalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 93,5 %. Tuottojen toteutumisaste on 69,5 % ja kulujen 79,7 %. Toteutumaa vääristävät esimerkiksi eräät kerran vuodessa saatavat tulot (mm. työterveyshuollon kelakorvaukset). Lisäksi monet koko kaupunkia koskevat lisenssimaksut ovat talous-, hallinto- ja ICT-palveluissa kustannuksena heti alkuvuodesta alkaen, mutta ne laskutetaan yksiköiltä tasaisesti vuoden aikana.

Työllisyysasiat siirtyivät elinkeino- ja työllisyyspalveluihin 1.8.2022. Määrärahasiirtoa sosiaalipalveluista ei ole vielä tehty, mutta kustannuksia on jo syntynyt. Määrärahasiirron (netto 190 000 euroa) lisäksi elinkeino- ja työllisyyspalveluihin esitetään lisämäärärahaa työllistämisen kustannuksiin 50 000 €.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet melko hyvin.

Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut: Uusi asianhallintajärjestelmä, Dynasty 10 otettiin käyttöön kesäkuun lopussa ja on tällä hetkellä täydessä käytössä. Taloushallinnon ja tietohallinnon kustannukset olivat alkuvuonna tavoitetta korkeammat, koska ICT-laitteiden leasingkustannukset olivat arvioitua isommat (tav. 0,98 %, tot. 1,04 %).

Henkilöstöpalveluiden tavoitteista voidaan mainita, että kesätyöpaikan kaupungin organisaatiosta sai 50 nuorta, joista 38 otti paikan vastaan. Kesätöiden päätyttyä henkilöstöpalvelut toteutti kyselyn kokemuksista kaupungin kesätöistä.

Elinkeinopalvelut on jatkanut monikanavamarkkinointia Uudenkaupungin imagon vahvistamiseksi. Matkailun kehittämisohjelman jalkautus on aloitettu.

Kaupunkisuunnittelun tavoite liikekeskustan elävöittämisestä on edennyt. Alisenkadun toisen osan urakka on käynnissä. Pankkitie-Pruukintie kaavaluonnos on valmistunut.

Tekniset ja ympäristöpalvelut

Teknisten ja ympäristöpalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 163,2 %. Tuottojen toteutumisaste on 73,2 % ja kulujen 71,4 %.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Asiakirjojen digitalisointi etenee hyvin. Asiakirjoista 63 % on muutettu sähköiseen muotoon, tav. 70 %.

Tekninen infra

Palvelualueen toimintatuottojen toteutumisaste on 73,0 %, toimintakulujen 72,7 % ja toimintakatteen 70,5 %.

Tavoitteet ja suoritteet

Kunnossapito

Katujen ja teiden kunnossapitoon on varattu talousarviossa isompi määräraha (0,76 €/m²) kuin vuonna 2021 (0,75 €/m² vuonna 2021). Toteuma 1-9 on tällä hetkellä 0,77 €/m² (101,3 % TA:sta).

Kunnossapidon toisena sitovana tavoitteena on, että työt toteutetaan aikataulussa ja määrärahoja ei ylitetä. Jaksolle merkityistä 22 työstä kaikki on aloitettu.

Puhdistuspalvelut

Siivouksen kustannukset olivat 24,50 euroa/h ja 33,77 €/m². Kustannukset ovat talousarvion mukaiset tuntihinnan osalta. Neliöhinta ylitti talousarvion mukaisen hinnan 0,29 euroa.

Ruokapalvelut

Kaupunki tuottaa itse päivähoiton ja koulujen ateriapalvelut. Muut ateriapalvelut kaupunki ostaa Kaarea Oy:ltä.

Yksikön toiminnan sitovana tavoitteena on euroa/tehty työtunti, joka kertoo ruokapalvelun suoritustehosta. Tehon arvo lasketaan jakamalla euromääräinen kuukauden omavalmistuksen tulomäärä kuukauden toteutuneella työtuntien kokonaismäärällä. Tavoitetaso on 75 € / tehty työtunti ja toteutunut on 72,37 € / tehty työtunti.

Kaupunki ostaa sivistys- ja hyvinvointikeskuksen rakentamisen ajan varhaiskasvatuksen ja opetuksen, lukio pois lukien, ateriat Kaarea Oy:ltä.

Tilatoimi

Palvelualueen toimintatuottojen toteutumisaste on 73,2 %, toimintakulujen 69,8 % ja toimintakatteen 84,2 %. Tilikauden alijäämän (sis. poistot) toteutumisaste on 81,2 %. Poistoissa ovat mukana Pohitullin keittiön ja Viikaisten koulun kertapoistot, yht. 2,4 miljoonaa euroa.

Rakennusten ylläpidon toiminnallisena tavoitteena on, että määrärahoja ei ylitetä ja työt toteutetaan aikataulussa. Määrärahoista on käytetty 9 435 550 euroa, valmius 46 % ja toiminnallinen valmius 50 %. Jaksolle merkityistä 20 hankkeesta kaikki ovat käynnissä tai aloitettuja.

Jaksolle on merkitty 20 kunnossapito-ohjelman mukaista hanketta, jotka kaikki ovat käynnissä tai aloitettu.

Kiinteistönhoidon kustannukset ilman poistoja olivat 34,73 €/kam² (24,64 €/kam²/v vuonna 2021) ja po-korjattu 39,13 €/kam² (29,00 €/kam² vuonna 2021).

Väistötilakustannukset

Kaupunki on vuokrannut opetustoimelle väistötiloja monitoimijatalo Wintterin rakentamisen ajaksi sekä Kalannissa. Väistötilojen kustannukset ovat yhteensä 1,3 miljoonaa euroa vuodessakulujen.

Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvetujen toimintakatteen toteutumisaste on 78,1 %. Tuottojen toteutumisaste on 71,6 % ja kulujen 76,7 %.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen talous ei ole toteutumassa talousarvion mukaisesti. Sosiaalipalveluiden lisämäärärahatarve on 670 000 euroa ja sen lisäksi sosiaalipalveluista siirtyy elinkeino- ja työllisyyspalveluihin 190 000 €:n määräraha. Erityisesti lastensuojelun ja vammaispalvelujen menot ovat ylittymässä. Lisäksi lokakuussa on tehty työllisyyspalvelujen jaksotus, joka heikentää toimintakatetta n. 420 000 €.

Covid-19 -pandemia on edelleen työllistänyt sosiaali- ja terveyspalveluja sekä vaikuttanut sen palvelujen käyttöön ja tavoitteiden toteutumiseen.

Ikäihmisten palvelut on pystynyt tarjoamaan suunnitellut palvelut yli 75-vuotiaille.

Kasvun ja oppimisen palvelut

Kasvun ja oppimisen palvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 70,1 %. Tuottojen toteutumisaste on 125,0 % ja kulujen 73,7 %.

Palvelukeskuksen talous on toteutumassa talousarvion mukaisesti. Kasvun ja oppimisen palvelut on saanut hankerahaa useisiin toiminnan kehittämishankkeisiin. Siksi tuottojen toteutumisaste on tällä hetkellä niin korkea.

Palvelukeskuksen toiminta on kokonaisuudessaan toteutumassa tavoitteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen organisaatio- ja johtajuusuudistuksen vakiinnuttaminen on jatkunut ja yksilöllisen sekä tiimin tason täydennyskouluttautumisen toimintamalli vakiintumassa.

Perusopetuksen oppilaiden hyviä perustaitoja on vahvistettu joustavilla ryhmittelyillä ja oppimisanalytiikalla. Kolmiportaisen tuen ohjeistuksesta koulutettu sekä opettajie ohjattu henkilökohtaisesti.

Lukiassa on onnistuttu takaamaan monipuolinen kurssitarjonta ja hyvät opiskeluolosuhteet. Syyslukukauden korkeakouluysteistyö toteutuu suunnitelmien mukaisena ja sijoittumisprosentti tutkintokoulutukseen on valtakunnallista tasoa parempi (42,5 % vrt. koko maa 38 %).

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 74,3 %. Tuottojen toteutumisaste on 66,0 % ja kulujen 73,2 %.

Palvelukeskuksen talous on toteutumassa talousarvion mukaisesti.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toiminta on toteutumassa tavoitteiden mukaisesti. Palvelujen jalkautumista ja hakeutumista

kaupunkilaisten arkeen on jatkettu. Toiminnan keskeisenä teemana on poikkihallinnollisen monialaisen yhteistyön kehittäminen.

Investoinnit / kaupunki

Kaupungin nettoinvestoinnit 1–9/2022 olivat 13 572 000 euroa, toteutumisaste 40,6 %.

Monitoimijatalo Wintterin urakka- ja palvelusopimukset allekirjoitettiin tammikuun 2022 lopussa. Hankkeen toteutus alkoi Viikaisten koulun purulla, ja monitoimijatalon peruskivi muurattiin kesäkuussa. Hankkeen toteuma 1–9/2022 on 5 012 000 €.

Muita isoja investointeja ovat olleet mm:

- A-sairaala 2 467 000 €
- Liikekeskustan elävöittäminen 896 000 €
- Väistötilojen rakentaminen 539 000 €
- Kalannin koulu 502 000 €
- Autotehtaankatu 384 000 €
- Mörnen/TK-alueen liikennejärjestelyt 377 000 €
- Seikowin päiväkodin ja kivirakennuksen vesikaton uusiminen 346 000 €
- Merituulikoti 233 000 €

Pääosa kaudelle suunnitelluista hankkeista on käynnissä, mutta osa tulee siirtymään seuraavaan vuoteen.

Palvelukeskukset	Tulot		Menot		Netto		Muutos %	Käytön %
	01-09/2021	01-09/2022	01-09/2021	01-09/2022	01-09/2021	01-09/2022		
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	74 363	32 183	-251 012	-130 470	-176 650	-98 287	79,7 %	10,0 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	19 609	466 358	-8 002 467	-13 609 011	-7 982 858	-13 142 653	-39,3 %	43,2 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	0	0	-70 501	-101 501	-70 501	-101 501	-30,5 %	26,6 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	0	0	-64 768	-27 200	-64 768	-27 200	138,1 %	5,9 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	-400 243	-202 534	-400 243	-202 534	97,6 %	17,5 %
Kaupunki yhteensä	93 972	498 541	-8 788 991	-14 070 716	-8 695 019	-13 572 176	-35,9 %	40,6 %
Liikelaitokset	0	0	-805 849	-790 853	-805 849	-790 853	1,9 %	19,3 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	93 972	498 541	-9 594 840	-14 861 570	-9 500 868	-14 363 029	-33,9 %	38,3 %

Tuloslaskelma / toimintakate / kaupunki

Tuloslaskelman toimintakate (toimintatuottojen ja -kulujen erotus ilman poistoja/nettomenot) on 75,5 miljoonaa euroa. Se on 5,8 miljoonaa euroa huonompi kuin vuonna 2021. Toimintakatteen toteutumisaste on 75,5 %. Toteutumisen osalta on huomioitava, että osa tuloista kertyy jälkipainotteisesti - muun muassa korona-avustus puuttuu tuotoista - ja kuluissa on mukana kesäkuun lopussa maksettu lomarahaa.

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	Käyttö		Käyttö 01-09/2022	Käytön %	Tot. Arvio 2022
		01-09/2021	TA + muutos 2022			
Toimintatuotot	43 905 608	29 390 718	43 197 343	32 391 589	75,0 %	43 197 343
Valmistus omaan käyttöön	484 106	309 112	472 000	273 653	58,0 %	472 000
Toimintakulut	-135 969 233	-99 320 083	-143 684 197	-108 130 168	75,3 %	-143 594 197
TOIMINTAKATE	-91 579 519	-69 620 253	-100 014 853	-75 464 926	75,5 %	-99 924 853
Verotulot	67 852 681	53 536 328	69 968 706	55 243 867	79,0 %	70 500 000
Valtionosuudet	30 427 097	22 727 180	33 800 000	25 388 222	75,1 %	33 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut	531 240	491 678	437 223	799 480	182,9 %	643 988
VUOSIKATE	7 231 499	7 134 933	4 191 076	5 966 643	142,4 %	5 019 135
Poistot ja arvonalentumiset	-5 816 107	-4 383 246	-8 593 215	-6 385 622	74,3 %	-8 593 215
Satunnaiset tuotot ja kulut	604 705	0	0	0		0
TILIKAUDEN TULOS	2 020 097	2 751 686	-4 402 139	-418 979	9,5 %	-3 574 080
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 251 068	2 931 239	-4 136 042	-263 439	6,4 %	-3 307 983

Tämänhetkisen arvion mukaan kaupungin talous olisi n. 3,3 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2022, kun alkuperäinen joulukuussa hyväksytty talousarvio oli 4,1 miljoonaa alijäämäinen (sisältää 2,5 milj. euron kertapoistot).

Tämänhetkisen tiedon mukaan henkilöstökulut ovat jonkin verran ylittymässä. Palvelujen ostot alittuvat arvioiden mukaan 330 000 eurolla (sosiaalipalvelut + 670 000 euroa, ja erikoissairaanhoido -1,0 milj. euroa).

Liikelaitokset

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos

Uuden kaupungin Vesi liikelaitos ostaa jäteveden puhdistuspalvelut Vakka-Suomen Vedeltä. Vakka-Suomen Veden talousarviossa on laskutettavien jätevesikuutioiden kokonaismääräksi arvioitu 2.550.000 m³. Uudenkaupungin Veden osuus tästä on 2.000.000 m³. Uudenkaupungin Veden osalta puhdistettujen jätevesikuutioiden määrä 1–9 / 2022 on 1.381.000 m³ (v. 2021/ 1–9 / 1.388.000 m³), 69,1 % suunnitellusta.

Liikelaitoksen liikevaihto oli kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 3.663.129 euroa, koko vuoden arvion ollessa 4.865.613 euroa. Liikevaihto on toteutunut suunnitelman mukaisesti toteuman ollessa 75,3 %.

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 357.405 euroa eli 175,8 % koko vuoden talousarviosta. Tilikauden ylijäämä puolestaan oli 406.781 euroa eli 171,8 % koko vuoden talousarviosta.

Ylijäämät ovat kasvaneet verrattuna edelliseen tarkastelujaksoon (1–6/2022). Liikevaihdon kasvaminen on kasvattanut myös ylijäämiä, mutta menot eivät ole kasvaneet samassa suhteessa.

Investoinnit on tehty kassavaroin ja lainoja on lyhennetty suunnitelmien mukaisesti. Liikelaitoksen rahavarat 30.9.2022 olivat 1.947.279 euroa. Rahavarat ovat kasvaneet vuoden alusta 196.193 euroa.

Liikelaitoksen korkomenot ja lainanlyhennykset olivat kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 303.761 euroa eli noin 8,3 % tarkasteltavan jakson liikevaihdosta.

Liikelaitoksella ei ole enää yhtään lainaa eli liikelaitos on tarkastelujakson lopussa velaton.

Uudenkaupungin Veden rahatilanne on hyvä ja maksuvalmius erinomainen. Liikelaitoksen talous on toteutunut talousarvion mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet on saavutettu kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Viemäriverkosto on toiminut halutulla tavalla eikä merkittäviä häiriöitä ole ollut. Työturvallisuudenkin tavoitteet on saavutettu.

Vesijohtoverkoston pumpatun laskuttamattoman talousveden osuus verkostoon pumpatusta vedestä on ollut 4,88 %, tavoite enintään 10 %. Saavutettu taso on poikkeuksellisen hyvä koko valtakunnan tasollakin.

Hallinnon tavoitteena on, että allekirjoitettuja teollisuusjätevesisopimuksia on vuoden lopussa 8. Seitsemän uuden pohjan mukaista sopimusta on nyt allekirjoitettu. Kaksi kohdetta on selvitetty ja todettu, että varsinaista sopimusta ei tarvita. Kaksi neuvottelua on kesken ja uusia neuvotteluita aloitetaan vuoden 2023 aikana.

Liikelaitoksen toiminta on ollut suunnitelmallista ja talous vakaa tammi-syyskuussa 2022.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki ostavat jäteveden puhdistuspalvelut Vakka-Suomen Vedeltä. Alla on esitetty arviot ja toteutumat puhdistettavista jätevesikuutioista.

Toteutunut käyttö 1–9 ja talousarvio 2022

Vesimäärät 1000m ³	Käyttö 1–9/2020	Käyttö 1–9/2021	TA 2022	Käyttö 1–9/2022	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	1 518	1 388	2000	1381	69,1 %
Laitilan kaupungin vesi- huolto	468	416	550	464	84,4 %
Yhteensä	1986	1804	2550	1845	72,4 %

Käsitellyn jäteveden määrä on yhteensä 1 845 000 m³ (1–9/2021 1 804 000 m³) eli 51,9 % arvioidusta. Vesien määrä vastaa siis viime vuoden tasoa.

Liikevaihto kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana oli 1 497 946 euroa. Koko vuoden arvio on 2 109 000 euroa. Liikevaihdon toteuma on 71,0 % talousarviosta.

Liikelaitoksen 1–9 / 2022 liikeylijäämä on 143 990 euroa, 250,0 % talousarviosta ja ylijäämä 137 892 euroa, 315,6 % talousarviosta.

Liikelaitos on alkuvuonna lyhentänyt lainoja 432 766 euroa (62,0 % talousarviosta) ja maksanut korkoja 12 979 euroa (56,3 % talousarviosta). Vakka-Suomen Veden pääomakustannukset ovat isot. Liikelaitoksen vuoden 2022 / 1–9 korkomenot ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 445 745 €, 29,8 % sen liikevaihdosta samalla ajanjaksolla. Uutta lainaa ei ole nostettu. Syyskuun 2022 lopussa lainaa oli 4 214 595 euroa.

Puhdistamon toiminta on täyttänyt voimassa olevan ympäristöluvan vaatimukset. Puhdistustulokset ovat olleet hyviä eikä poikkeamia ole ollut.

Liikelaitoksen toiminta on ollut suunnitelmallista ja talous vakaa tammi-syyskuussa 2022.

Liikevaihto ja ylijäämä ovat toteutumassa tavoitteiden mukaisesti ja maksuvalmius on ollut hyvä. Liikelaitoksen rahavarat olivat syyskuun lopussa 651 383 euroa.

Tilikauden tulos / kaupunki ja liikelaitokset

Kaupungin 1-9/2022 vuosikate on 6,0 miljoonaa euroa positiivinen, kauden tulos on 0,4 miljoonaa euroa negatiivinen ja kauden alijäämä 0,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitosten tammi-syyskuun vuosikate on 7,7 milj. euroa positiivinen, poistot sisältävä kauden tulos on 0,1 miljoonaa euroa positiivinen ja kauden ylijäämä 0,3 miljoonaa euroa.

Tilikauden arvioidaan olevan 3,3 miljoonaa euroa alijäämäinen, 0,5 miljoonaa verran alkuperäistä talousarviota parempi. Laskelmassa ovat mukana Viikaisten koulun purkamisen 2,5 miljoonan euron kertapoistot.

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen 1 000 €	TA 2022	Talouden tot. Yhteensä	Ugin kaupunki	Ugin Vesi	V-S Vesi	Tot. Arvio 2022
Toimintatuotot	50 285	37 597	32 392	3 707	1 498	50 285
Valmistus omaan käyttöön	472	274	274	0	0	472
Toimintakulut	-148 835	-111 608	-108 130	-2 610	-867	-148 862
TOIMINTAKATE	-98 078	-73 738	-75 465	1 097	631	-98 106
VUOSIKATE	6 079	7 686	5 967	1 102	618	6 588
TILIKAUDEN TULOS	-4 190	74	-419	362	131	-3 681
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 856	281	-263	407	138	-3 347

Viikaisten koulun ja Pohitullin keittiön sekä ruokalan purkaminen nostaa kaupungin poistojen määrää, koska kaupunki on joutunut poistamaan niiden koko jäännösarvon taseesta eli tekemään 2,5 miljoonan euron kertapoistot.

Kaupunki laskee helmikuun alussa liikkeeseen 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan.

Hyvinvointialueen valmistelu on työllistänyt kaupunkia koko alkuvuoden. Valmisteluun liittyvät työt ja selvitykset jatkuvat koko loppuvuoden.

Talousarviomuutokset

Tammi-syyskuun toteutuman ja tiedossa olevien menojen perusteella talousarvioon ehdotetaan seuraavat muutokset (-merkkinen summa heikentää tulosta ja +merkkinen vahvistaa):

	Summa
Sosiaalipalvelujen kustannusten nousu	-670 000
Tilatoimen energiakustannusten nousu	-190 000
Työllisyyspalvelujen siirto sosiaalipalveluista	190 000
Työllisyyspalvelujen siirto elinkeino- ja työllisyyspalveluihin	-190 000
Työllistämisen määrärahamuutos (elinkeino- ja työllisyyspalvelut)	-50 000
Kiinteistövero (lisäys)	257 000
Osuus yhteisöveron tuotosta (lisäys)	274 294
Kokonaisvaikutus tuloslaskelmaan	-378 706

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä osavuosisikatsauksen 1-9/2022 ja saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi sekä esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi seuraavat talousarviomuutokset:

- Sosiaalipalvelujen kustannusten nousu: -670 000 €
- Tilatoimen energiakustannusten nousu: -190 000 €
- Työllisyyspalvelujen siirto sosiaalipalveluista: +190 000 €
- Työllisyyspalvelujen siirto Elinkeino- ja työllisyyspalveluihin: -190 000 €
- Työllistämisen määrärahamuutos (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut) : -50 000 €
- Kiinteistövero, lisäys: +257 000 €
- Osuus yhteisöveron tuotosta: lisäys +274 294 €

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
